

†:
† Węltrowski
- 255 Gdansk-Wrzesz.

Tuzew - Choimice
10 W. Gr. Pom.
†† Węltrowski Dawid
ps. „Chojniarz”
M: 1145/1918 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Wętkowski Dawid.....

T: M-1145/1918 Pom.....

Chojnice - Tczew 10.11.1944

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 3 s. 1-3

II. Materiały uzupełniające relację k. 6 s. 1-8

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 2

VI. Fotografie *dawał ikonografii*

1/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące
relektora - Weltrowski Dawid

1. Pismo Ludwika Kossak-Głowaczewskiego z
29.01.1969r. do Len. Olegu Z BoWiP w Bydgoszy
w sprawie działalności konspiracyjnej
rodziny Weltrowskich, rękopis. k.1 s.1
2. Pismo Janie Klamane do siostry Dawida
-Reginy- z 20.11.1976 w sprawie działalności
Dawida k.1 s.2
3. Oświadczenie świadka - Jano. Klamane -
o działalności konspiracyjnej Dawida
Weltrowskiego, rękopis kserokop. k.1 s.3



3*
Głównowski Ludwik
Gdynia-Orłowo
ul. Przebudnowskich 70/1

Orłowo, dnia 29. I. 1969r.

(światłokopia)

Zarząd Okręgu ZIK 311

Hydgoszoz

Al. 1 Maja 46

Zwracam się uprzejmie w sprawie, którą w skrócie, poniżej pragnę wyjaśnić:

Jeżeli ten, który z pomocą dzieła swojej żony Anny organizował już w 1939 roku w listopadzie, podziemną-konspiracyjną drukarnię, która później wychodziła gazeta podziemna "Głos Berka Polakiego". Drukarnia nasza mieściła się w zabudowaniach gosp. osarozych, u chłya najbardziej ofiarnych poleatów, Węltrowskiego Józefa, w wiosce Jas-trzobie pta 24g przy Czarniej Wodzie pod Czernich. Czyniąc przy tej niebezpiecznej pracy i ofiarnie w przygotowaniach bunkra na drukarnię, transparent, podziemiu zajęci byli oprócz nas przede-wszystkim Węltrowski Józef, jego żona Genowefa, ich dzieci: przedzi-
z haczaraka od lat 5 do 18 tu, i tożsavn Dawid, Regina, Józef, Zygfryd, Genowefa, Jan, matka Genowefy Bzmaglina i Marjanna i jej syn Wincenty-mój mechanik, Jacek syn Węltrowskich i le eobie przy-
podnam chętnie wkładał cundur haczarski. Cała ta rodzina świado-
na tej wówczas bardzo niebezpiecznej pracy podziemnej utrzymywała
tajemnicę. Trwał to do maja 1943 roku, kiedy zmuszono byłem pracę
ta przerwać, gdyż "gustapo" było blisko wykrycia. To był tylko dom
Węltrowskich, pozostała zaprzysiężonych robotce nieliczny kolporterski
Sprawę tę opisał w 1963 roku zainicjatyw się zbierający redaktor
Dziennika-czyli "Gazety Wieczornej z Bydgoszczy". Tyle w skrócie.

W ubiegłym roku podjął się Węltrowskiemu Józefowi wniosek dla
wstąpienia do Związku w Czerniku.

Pragnę donieść, że dnia 11. lutego tr. w/w Węltrowscy mają swoje
złote gody małżeńskie. Uroczystość odbędzie się w dniu 11. II.
69r. poczem ci staruszkowie wracają do Bydgoszczy do syna znan przy
ul. Batorskiego 47 m. 4. gdzie odbędzie się dalsza uroczystość dnia
12. lutego w gronie swoich dzieci, dokąd i ja z żoną w godzinach po-
łudniowych się wybieramy.

Wypada obecnie, aby za tą niebezpieczną pracą na którą przed-
rani się zgodzili Węltrowscy, w tej najstraszniejszej napastniczej;
hitlerowskiej zbrodni, Ujczyzna oddała cześć tej rodzinie, tym stał
oem za ich polskie serca. /Ubolewam, że jeszcze nie wrzesono para-
zie Węltrowskiemu Józefowi legitymacji Zbawienia. Należy się
temu człowiekowi z żoną, którzy są już bezradni chorobowo przeważ-
nie takiej /boć nie mają dużych wczasów/ drobnej renty starczej
i oszczędzenia państwowego jako ohooby osioję w starości za ich
ofiarę i poświęcenie dotąd w miłości Ujczyzny-z Berka Polakim.

W końcu to, Węltrowscy należą adn. do Bydgoszczy ale w czasie
żiny przebywają jako stercani w Orzeszcu u syna.

Oczekując wiadomości, a jako b. organizator i dowódcą tej roboty
konspiracyjnej dla podtrzymywania ducha polskiego, przeciw wrogowi
słuszę pomocą. Włoch dobrze skierować reportera telewizji dla po-
dania tego ruchu pokoleń.

Łódź adres w nagłówku-zdję nr. ZIK 311 835 odznak.

(-) L. Głowczyński 4

3x Kanowna Jani Kegino. 2

Nawiązując do mojej rozmowy przesyłam "Oświadczenie świadka". W zapytaniu może Pani swoje prace konspiracyjne szerzej opisać. - Jak Włocza Gmina nie narzywa?

Mówią, że do Związku Bojowników o Wolność i Demokrację (ZBoWiD) przyjmować będą tylko do końca grudnia b.r.

Niech Pani wpisze imię ojca w oświadczeniu, gdyż ja nie wpiszę.

Odnosnie Dawida, to proszę, niech Pani wpisze, albo przysła mi na kartce to ja wpiszę. Bo nie mam żadnych danych, wiem tylko, że brat uciekł w zebromiach u Kistaka, w szkoleniu i ćwiczeniach bojowych w lesie, 6.4.41 ze zniszczeniem 2 furmanki parokonne. W tym domu wspólnie wykradziłem drukarnię gestapimcom w Czerkwi, kolportowałem edytorki gazetki konspiracyjne "Erosterca Pilskiego" i inne, o nie wiem, czy Dawid był przez całą wojnę w domu i czy mógłbym to napisać. Natęć powyższego, proszę, niech Pan

porozumie się z Dawidem i przysła jak najprędzej.

Moje serdecznych pozdrowień
przesyłam.

Kłaman Jan,

89-65'3 Karsin, woj. gólski

Karsin, 20.II.76.

Thamara Jan
ul Długa 94. 89-653 Thaurin

Oświadczenie Świadka

Ja jako uczestnik
formacji wrojskowej - Ruch Oporu od - do
Gryfa Pomorskiego w grupie Thaurin Południe
od marca 1940 r. do 8 marca 1945 r.

dotwid osoby R.H. - 5983665 wyjd 30 stycznia 1967 r
14 P. 40 Chojnice

ze ob. Dawid. Oświadczenie

Weltrowdt. syn Józefa urodz 23 listopada 1919 roku
w Żirumygd-Łdrojnd. Jest mi znany osobie
jako uczestnik Ruchu Oporu cwn okres od - do
od 6 kwietnia 1941 roku natolat do Gryfa Pomorskie.
w grupie Thaurin Południe, pod moim
dowództwem i przeze mnie zaprzyciezonej
w marcu 1941 r. Spotkaliśmy się poprzednio
u Siostaków i w czasie siberienia bojowego
w lasach mact. heima Huta

W dniu 6 kwietnia 1941 r. brał udział
w wypracie druckarni, po oloktonie
temkie w Czerokce, obypil wysyta od
Gdównowskiego. Druckarnia była
pod obserwacją gestapo. Druckarnia była
ulokowana w temkie w zarietce (w stołce)
Justnebia. Druckownos Gdów Serec Polskiego,
gazetkie korespondencyjne, która wsta kospowstare
w Gdównowie. Udziałem druckarni
we wstarym gospodarstwie, było
bochsterstwo

Leg. obowiazek 6069 / Py w Przygotowcy

Thamara Jan były d - ca
Grupy Thaurin
w Gryfie Południe p - pod kier.

II. Materiały uzupełniające rebiograf - Wętkowski Dawid

1. Biogram autorstwa Józefa Wętkowskiego ps. „Pstrąg”, napis + bibliografia k. 3 s. 1-3
2. Biogram Dawida Wętkowskiego do Stow. biogr. kosp. pom. (próba) napis z poprawkami dr. B. Chaenowskiego (str. 4) k. 2 s. 4-7
3. Biogram Dawida Wętkowskiego [w:] Stow. biogr. kosp. pom. w. 5, Wyd. Bibl. FAPAK, Toruń 2001 t. xxxv, kserokop. k. 1 s. 8



Weltrowski Dawid ps. „Chojniarz” (1919-1988), najstarszy syn Józefa na którego obowiązku była pomoc w kradzeniu maszyny z Czerska i jej zabezpieczenie w rodzimym gospodarstwie Jastrzębiu, stały kontakt z konspiracją i drukarnią „Głos Serca Polskiego”

Urodził się 23 listopada 1919 roku w Zimnych Zdrojach gm. Osieczna, pow. Starogard Gdański, syn Józefa i matki Genowefy z domu Szmaglińska na gospodarstwie rolnym 27 ha z lasem. Do szkoły podstawowej 4-ro oddziałowej uczęszczał 7 lat w Zimnych Zdrojach i pomagał rodzicom w gospodarstwie oraz opiekował się młodszym rodzeństwem. W roku szkolnym 1938/39 uczęszczał na kurs 7 klasowej szkoły w Łęgu. Po zdaniu egzaminu w maju rozpoczął pracę na stacji PKP w Czarnej Wodzie do czasu wybuchu II Wojny Światowej w 1939 roku.

Po wkroczeniu Niemcy zmusili Polaków przy pracy kopaniu kamieni polnych w okolicach całego Jastrzębia i gminy Osieczna. Wówczas zaczęły się stałe kontakty z Marianem Szostakiem „Studentem”, por. Janem Kłamanem „Ludwik” i innymi osobami na terenie Nadleśnictwa Kamienna Karczma w Nadleśnictwie Leśna –Huta. Jak się później okazało to brat Dawid, wujek Wincenty i Ignacy Ebertowski byli już zaprzysiężeni wiosną 1940 roku przez por. Kłamanę i należeli do ścisłej grupy szkoleniowo wojskowej i informacyjnej. Zanim wiadomość dotarła do Jastrzębia to wszystkie sprawy i plany z drukarnią były przedyskutowane w gronie sztabowym. Na tych naradach świadczą o tym odnalezione przez mnie dokumenty w domu Szostaka w Czarnej Wodzie dnia 11 czerwca 1999 roku. W tych dokumentach znajdują się oryginały „Raport I w sprawie drukarni” (przekazane do Polskiego Archiwum w Gdańsku).

Pod koniec 1941 roku Niemcy wywieźli brata na przymusowe roboty do Gdańska gdzie przebywał do końca wojny 1945 roku. Jakiś czas brata przeniesiono do firmy Niemieckiej „Krauze”, która zatrudniała Polaków przy budowie mostu przez Wisłę w Knibawie k/Tczewa. Zwiadowcy z tego terenu poinformowali mojego wujka Juliana Szmaglińskiego z Klonówki, że osoby tam pracujące są przeznaczone do budowy specjalnego schronu dla Hitlera w Kętrzynie i ślad może o nich zagać. Przy pomocy kontaktów konspiracji udało się brata wydostać i przenieść spowrotem do Gdańska. Brat pracował przy budowie schronów przeciwlotniczych na terenie miasta i stoczniach jako pomoc ciesielska.

Brat mógł przyjechać do Jastrzębia jak tylko nadarzyła się okazja i wówczas mógł przekazywać „Japanowi” wiadomości z nastrojów Niemców i terenów stoczni Schihant. Brat pracował przy budowie bunkrów przeciwlotniczych na wyspie Ostrów dla Kryś Marine (Marynarka Wojenna). Japan wiadomości skrzętnie notował, gdyż były one od osoby, która miała oczy otwarte na wszystko i miała kontakt z niewolnikami Angielskimi, Rosyjskimi i tp. Nie należy wykluczać, że brat miał kontakt z Bernardem Szczesnym i udział w dostarczeniu papieru do drukarni w Jastrzębiu. Jak mi było wiadomo to papier ten był wywożony potajemnie z zakładów Mięśnych –Rzeźni w Gdańsku. Poza tym mieszkał w barakach gdzie Niemcy trzymali za drutami różne narodowości do przymusowych prac. Teren ten wraz z barakami pozostał, a po wojnie przeznaczony został dla skoszarowania żołnierzy WP powracających z zachodu, dlatego przypuszczalnie został nazwany „Narwikiem”. Brat jak wracał do Gdańska zawsze zabierał z sobą ukryte gazety „Głos Serca Polskiego” i rozdawał zaufanym osobom, a zapotrzebowanie było duże. Pamiętam jak przygotowaliśmy dla brata czasami paczki z gazetami specjalnie do wrzucenia do pociągu ekspresowego do Berlina i Królewca. Wkład brata „Chojniarza” był bardzo duży, przy organizowaniu grupy bojowej i zabezpieczeniu przy uruchamianiu drukarni oraz kolportowaniu gazety „Głos Serca Polskiego”.

Jak skończył się koszmar okupacji hitlerowskiej to zaczęło się prześladowanie przez U.B. w Starogardzie Gdańskim. Zażądali wykopania maszyny drukarskiej i dostarczenia do U.B. w Starogardzie Gdańskim gdzie po niej ślad zagiał.

Brat po wojnie pomagał w odbudowie zniszczonego gospodarstwa i jakiś czas pełnił funkcję radnego w gminie Osieczna. Później podjął stałą pracę przy budowie nowych Zakładów Płyt Piłśniowych w Czarnej Wodzie dnia 10 października 1947 roku i pracował bez przerwy do emerytury w czerwcu 1979 roku.

Zawarł związek małżeński dnia 28.03.1950 roku z Wandą Szamocką rodem z Warszawy i na stałe zamieszkał w Czarnej Wodzie. Praca w ZPP wymagała podnoszenia kwalifikacji i został skierowany do Technikum Drzewnego na dwa lata (1955/57) do Bydgoszczy i uzyskał Technika Technologii Drzewnego. W ZPP pracował jako kierownik zmianowy. Odbył ćwiczenia wojskowe w jednostce WP. Starogard Gdański jako szeregowy w 1949 roku. Jako mistrz technologii został wydelegowany na uruchomienie nowej fabryki Płyt Piłśniowych w Iraku na okres trzech miesięcy od lutego do maja 1979 roku.

Zmarł na zawał serca na wczasach w ~~Sierpcu~~ Górze dnia 26 czerwca 1988 roku i został pochowany na cmentarzu parafialnym w Czarnej Wodzie.

Józef Weltrowski

Józef Weltrowski - junior

Do opracowania biogramu konspiracji pomorskiej oparłem się:

1. wykorzystałem własne archiwum i jako osobisty świadek tamtych dni,
2. książka mego autorstwa pt. „Drukarnia w Borach Tucholskich z lat 1941-1943”, wydana przez Kociński Kantor Edytorski, Tczew 1995 rok
3. Książka autorstwa Zbigniewa Gacha pt. „Jeden z Wiele”, Arkun Gdynia 1991 rok
- ✓ 4. książka autorstwa Krystyny i Konrada Ciechanowskich pt. „tajna działalność kulturalno - oświatowa na Pomorzu z lat 1939-1945”, wydana przez ZK-P, Gdańsk 1975 rok
5. książka autorstwa Z.A. Sikorskiego pt. „Jan Szalewski, dzieje pomorskiego patrioty”, wydana Bernardynom, Pelplin 1996 rok
6. książka autorstwa ks. Franciszka J. Wołoszyka ps. „Konar” pt. „Ogień i lzy” wydana Detroit, Michigan 1982 roku nakładem własnym
7. książka autorstwa Stanisława Lewandowska pt. „Polska konspiracyjna prasa informatyczno - polityczna 1939-1945”, Czytelnik, Warszawa 1982 rok
8. książka autorstwa Edmunda Szczesiaka pt. „Wyspa jak marzenie”, wydana Oficyna, Gdańsk 1996 rok (opis jeziora Wdzydze)
9. ✓ oświadczenie świątka por. Jana Klamana pisane ręcznie, Karsin dnia 20 listopada 1976 roku - ksero w załączniku

3x

Biogram brata Dawida Weltrowskiego

3

Do opracowania biogramu konspiracji pomorskiej oparłem się:

1. wykorzystałem własne archiwum i jako osobisty świadek tamtych dni,
2. książka mego autorstwa pt. „Drukarnia w Borach Tucholskich z lat 1941-1943”, wydana przez Kociński Kantor Edytorski, Tczew 1995 rok
3. Książka autorstwa Zbigniewa Gacha pt. „Jeden z Wielebnych”, Arkun Gdynia 1991 rok
4. książka autorstwa Krystyny i Konrada Ciechanowskich pt. „tajna działalność kulturalno –oświatowa na Pomorzu z lat 1939-1945”, wydana przez ZK-P, Gdańsk 1975 rok
5. książka autorstwa Z.A. Sikorskiego pt. „Jan Szalewski, dzieje pomorskiego patrioty”, wydana Bernardynom, Pelplin 1996 rok
6. książka autorstwa ks. Franciszka J. Wołoszyka ps. „Konar” pt. „Ogień i lzy” wydana Detroit, Michigan 1982 roku nakładem własnym
7. książka autorstwa Stanisława Lewandowska pt. „Polska konspiracyjna prasa informatyczno –polityczna 1939-1945”, Czytelnik, Warszawa 1982 rok
8. książka autorstwa Edmunda Szczesiaka pt. „Wyspa jak marzenie”, wydana Oficyna, Gdańsk 1996 rok (opis jeziora Wdzydze)
9. oświadczenie świątka por. Jana Klamana pisane ręcznie, Karsin dnia 20 listopada 1976 roku –ksero w załączniku



Weltrowski Dawid ps. "Chojniarz" /1919-1988/; (TOW "Gryf Pomorski" pow. Starogard Gd.; współpraca w wydawaniu "Głosu Serca Polskiego".

Urodzony 23 XI 1919 r. w Zimnych Zdrojach pow. Chojnice; syn Józefa i Genowefy z d. Szmaglińskiej, właścicieli 27 ha gospodarstwa rolnego w Jastrzębiu. Pomagał rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa, opiekował się młodszym rodzeństwem. Po ukończeniu czterooddziałowej szkoły w Zimnych Zdrojach i kl. VII w Łęgu, zdaniu egzaminów, od maja do września 1939 r. pracował na stacji PKP w Czarnej Wodzie.

Od początku okupacji został skierowany przez Niemców do prac drogowych na terenie Jastrzębia i gm. Osieczna. Pod koniec 1941 r. do zakończenia wojny ^{pracował w Chojnicach} ^{przymusowy robotnik} (firmie Krauze, gdzie budował betonową szosę z Chojnic do Tezewa i most w Knibawie, a potem jako pomoc ciesielska - schrony w Gdyni, Gdańsku, na wyspie Ostrów, dokąd został przeniesiony /rodzina przekupiła Niemców /, gdy wywiad przekazał Julianowi Szmaglińskiemu informacje o ^{zamianie} wysłaniu robotników firmy Krauze do budowy schronów w Prusach Wschodnich, mordowanych po wykonaniu pracy /chodziło o kwaterę Hitlera w Kętrzynie-przyp. E.S./). Kontakt z Marianem Szostakiem ps. "Student" z "Obozu Konspiracyjnego" /od grudnia 1940 r. kmdt. TOW "Gryf Pomorski" rej. Karsin-Czersk-Zimne Zdroje, dowódcą grupy partyzanckiej/ nawiązał przez J. Szmaglińskiego ps. "Julek." Wiosną 1940 r. zaprzysiężony przez Jana Klamana ps. "Ludwik" w lasach Nadleśnictwa Leśna Huta ⁴⁰ przeszedł szkolenie bojowe pod kierunkiem ^{Koszałki} ("Ludwika"). Z Ignacym Ebertowskim, Wincentym Szmagliński tworzył "trójkę kontaktową". Od wiosny 1941 r. budował / na terenie gospodarstwa ojca w Jastrzębiu/ bunkier dla konspiracyjnej drukarni, 6 IV 1941 r. pod dowództwem J. Klamana

jego

gdzie
Syl
ze strony
Zdobycie
Syl

✓ **Weltrowski Dawid** ps. „Chojniarz” (1919–1988) TOW „Gryf Pomorski” pow. Starogard Gd. ✓ 6
współpraca w wydawaniu „Głosu Serca Polskiego”.

✓ Urodzony 23 XI 1919 r. w Zimnych Zdrojach pow. Chojnice; syn Józefa i Genowę-
gi z d. Szmaglińskiej, właściciel 27 ha gospodarstwa rolnego w Jastrzębiu. Pomagał
rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa, opiekował się młodszym rodzeństwem. Po
ukończeniu czterooddziałowej szkoły w Zimnych Zdrojach i kl. VII w Łęgu, zdaniu
egzaminów, od maja do września 1939 r. pracował na stacji PKP w Czarnej Wodzie.

Od początku okupacji został skierowany przez Niemców do prac drogowych na te-
renie Jastrzębia i gm. Osieczna. ^{Od 100} Pod koniec 1941 r. do zakończenia wojny ^{przymusowy}
robotnik firmy Krauze ^{pracował w charakterze} budował betonową szosę z Chojnic do Tczewa i most w Kni-
bawie, ^{robotnika} potem jako pomoc ciesielska schrony w Gdyni, Gdańsku, na wyspie Ostrów, ^{przymuso-}
^{wego} dokąd ^{tam} został przeniesiony (rodzina przekupiła Niemców), gdy wywiad przekazał Julia-
nowi Szmaglińskiemu informację o zamiarze wysłania robotników firmy Krauze do
budowy schronów w Prusach Wschodnich, ^{By zakończony ich budowy mieli zostać}
^{mordowanych po wykonaniu pracy} (chodziło o kwaterę Hitlera w Kętrzynie – przyp. E. S.). Kontakt ^z Marianem Szosta-
kiem ps. „Student” z „Obozu Konspiracyjnego” (od grudnia 1940 r. kmdt. TOW „Gryf
Kaszubski” rej. Karsin–Czersk–Zimne Zdroje, dowódcą grupy partyzanckiej) ^{kontakt} nawiązał
przez J. Szmaglińskiego ps. „Julek”. Wiosną 1940 r. ^{zaprozysięzony} przez Jana Klama-

na ps. „Ludwik” w lasach Nadleśnictwa Leśna Huta ^{przeszedł} szkolenie bojowe pod
kierunkiem „Ludwika”. ^z Ignacym Ebertowskim, Wincentym Szmaglińskim ^{tworzył}
„trójkę kontaktową”. ^z Od wiosny 1941 r. budował (na terenie gospodarstwa ojca w Ja-
strzębiu) bunkier dla konspiracyjnej drukarni. 6 IV 1941 r. pod dowództwem J. Klamana
ubezpieczał akcję „D” (przewiezienia z Czerska do Jastrzębia drukarni typu
„Tygiel”). Do czerwca 1943 r. ^{uzyskiwane} w kontaktach z jeńcami angielskimi, rosyj-
skimi ^{informacje} przekazywał redaktorowi „Głosu Serca Polskiego” Ludwikowi Kos-
sak-Główczewskiemu; z rzeźni w Gdańsku dostarczał papier do druku gazetki, kol-
portował ją w Gdańsku, wyrzucał ^{przygotowane} w Jastrzębiu paczki do pociągów eks-
presowych na trasie Berlin–Królewiec, ^{paczki zawierające} „Głos Serca Polskiego”
(^{paczki przygotowywane były w Jastrzębiu}).

Po wojnie pomagał rodzicom w odbudowie zniszczonego gospodarstwa, ^{był} radnym
gm. Osieczna. W 1949 r. odbył ćwiczenia wojskowe w jednostce WP w Starogardzie;
w 1957 r. ukończył Technikum Drzewne w Bydgoszczy. Od 1947 r. do emerytury pra-
cował w Zakładach Piłśniowych w Czarnej Wodzie, ^{Skod} od lutego do maja 1979 r. został
oddelegowany (mistrz technologii) do uruchomienia fabryki płyt piłśniowych w Iraku.
W 1950 r. ożenił się z Wandą z d. Szamocką i zamieszkał w Czarnej Wodzie. Zmarł 26
VI 1988 r., ^{i został pochowany} ^{spoczywa} na cmentarzu parafialnym w Czarnej Wodzie.

ADIAK, J.: Wętroński J. (oswiadczenie por. J. Klama-
 mona, rps.), Kossak - Juchowcowski S., Wętrońska
 G., Wętroński J.; Ciechanowski K.: K., Tajna
 działalności kulturalno- oświatowa na Pomorzu
 z lat 1939-1945, Gdańsk 1975, passim; Gach Z,
 Jeden z Wielu, Gdynia 1991, passim; Lewandow-
 sko S., Polska konspiracyjna prasa informacyjno-
 polityczna 1939-1945, Warszawa 1982, passim;
 Sikorski Z. A., Jan Szalewski, dzieje pomorskiego
 patrioty, Pelplin 1996, passim; Wętroński J., Dru-
 karnia w Borach Tucholskich z lat 1941-1943,
 Tiszew 1995, passim; Wołoszyk F., Ogień i Tęży,
 Detroit - Michigan 1982; Archiwum własne
 autora.

Józef Wętroński



Weltrowski Dawid ps. „Chojniarz” (1919–1988), TOW „Gryf Pomorski” pow. Starogard Gd., współpraca w wydawaniu „Głosu Serca Polskiego”.

Urodzony 23 XI 1919 r. w Zimnych Zdrojach pow. Chojnice; syn Józefa i Genowefy z d. Szmaglińskiej, właścicieli 27-ha gospodarstwa rolnego w Jastrzębiu. Pomagał rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa, opiekował się młodszym rodzeństwem. Po ukończeniu czterooddziałowej szkoły w Zimnych Zdrojach i klasy siódmej w Łęgu oraz zdaniu egzaminów, od maja do września 1939 r. pracował na stacji kolejowej w Czarnej Wodzie.

Od początku okupacji został skierowany przez Niemców do prac drogowych na terenie Jastrzębia i gm. Osieczna. Od końca 1941 r. do zakończenia wojny pracował w charakterze robotnika przymusowego w firmie Krauze, gdzie budował betonową szosę z Chojnic do Tczewa i most w Knibawie, potem, jako pomoc ciesielska, schrony w Gdyni, Gdańsku, na wyspie Ostrów. Z Marianem Szostakiem ps. „Student”, od grudnia 1940 r. kmdt. TOW „Gryf Kaszubski” rej. Karsin–Czersk–Zimne Zdroje i dowódcą grupy partyzanckiej, nawiązał kontakt przez J. Szmaglińskiego ps. „Julek”. Wiosną 1940 r., zaprzysiężony przez Jana Klamana ps. „Ludwik” w lasach Nadleśnictwa Leśna Huta, przeszedł szkolenie bojowe pod jego kierunkiem. Tworzył z Ignacym Ebertowskim i Wincentym Szmaglińskim „trójkę kontaktową”. Od wiosny 1941 r. budował (na terenie gospodarstwa ojca w Jastrzębiu) bunkier dla konspiracyjnej drukarni. Dn. 6 IV 1941 r. pod dowództwem J. Klamana ubezpieczał akcję „D” (przewiezienia z Czerska do Jastrzębia drukarni typu „Tygiel”). Do czerwca 1943 r. informacje uzyskiwane w kontaktach z jeńcami angielskimi, rosyjskimi przekazywał redaktorowi „Głosu Serca Polskiego” Ludwikowi Kossak-Głowczewskiemu. Z reżni w Gdańsku dostarczał papier do druku gazetki, kolportował ją też w Gdańsku. Wrzucał (przygotowywane w Jastrzębiu) paczki zawierające „Głos Serca Polski” do pociągów ekspresowych na trasie Berlin–Królewiec.

Po wojnie pomagał rodzicom w odbudowie zniszczonego gospodarstwa. Był radnym gm. Osieczna. W 1949 r. odbył ćwiczenia wojskowe w jednostce WP w Starogardzie. W 1957 r. ukończył Technikum Drzewne w Bydgoszczy. Od 1947 r. do emerytury pracował w Zakładach Piłśniowych w Czarnej Wodzie

Słoc. bio gr. konspiracji pomorskiej

142 1939-1945, Tom 2001, nr 5

skąd od lutego do maja 1979 r. został oddelegowany (mistrz technologii) do uruchomienia fabryki płyt pilśniowych w Iraku. W 1950 r. ożenił się z Wandą z d. Szamocką i zamieszkał w Czarnej Wodzie. Zmarł 26 VI 1988 r. i został pochowany na cmentarzu parafialnym w Czarnej Wodzie.

APAK, T.: Weltrowski D. (oświadczenie por. J. Klamana, rps.), Kossak-Głowczewski L., Weltrowska G., Weltrowski J.; Ciechanowscy K. i K., *Tajna działalność kulturalno-oświatowa na Pomorzu z lat 1939–1945*, Gdańsk 1975, passim; Gach Z., *Jeden z Wiele*, Gdynia 1991, passim; Lewandowska S., *Polska konspiracyjna prasa informatyczno-polityczna 1939–1945*, Warszawa 1982, passim; Sikorski Z. A., *Jan Szalewski, Dzieje pomorskiego patrioty*, Pelplin 1996, passim; Weltrowski J., *Drukarnia w Borach Tucholskich z lat 1941–1943*, Tczew 1995, passim; Wołoszyk F., *Ogień i lzy*, Detroit–Michigan 1982; archiwum własne autora.

Józef Weltrowski

J:K-1145/1918 Pom. Chojnice

Weltrowski Dawid

v. Party informacyjne

lc. 2



a Weltnowski Dawid

Starogard,
Gdański

Syn Genowefy Weltnowskiej; w
czasie okupacji zam. w Jastrzębin
gm. Osiesna; został zbrany na
roboty przymusowe.

nr 26-582 b.osob. Genowefa Weltnowska
imp. Tisew

Wł. XV 199



++

WELTROWSKI Dawid

ps „Chojniarz” 1919-1988

Współpraca w wydawaniu „Głosu Serca
Polskiego. Okupacja - prace obrotowa na
terenie Jastrzębia. Dostarczanie papieru
kolportaż. Budowa bunkra dla redakcji
zaprzysiężony przez Jana Klamana
ps „Ludwik” szkolenie bojowe
Józef Weltrowski

Zob.

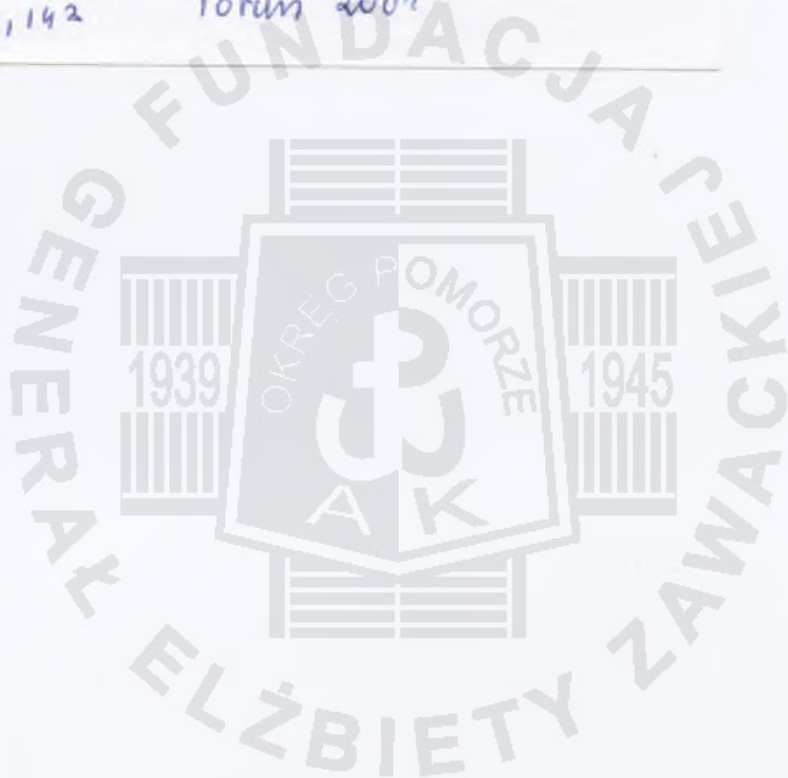
Słownik Biograficzny Konspiracji
Pomorskiej 1939-1945 część 5

Fundacja „Archiwum Pomorskie AK”

str. 142, 142

Toruń 2001

DRut
2003



Weltrowski Dawid

